

Dosarul nr. 2r-789/21
2-20115622-01-2r-08122021

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Rezina (jud.: V. Cuculescu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, I. Șurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Organizația sindicală din cadrul Societății pe Acțiuni „Lafarge Ciment (Moldova)”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația sindicală din cadrul Societății pe Acțiuni „Lafarge Ciment (Moldova)” împotriva Societății pe Acțiuni „Lafarge Ciment (Moldova)” cu privire la soluționarea conflictului colectiv de muncă,

împotriva încheierii din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Organizația sindicală din cadrul Societății pe Acțiuni „Lafarge Ciment (Moldova)” împotriva hotărârii din 18 mai 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina,

c o n s t a t ă :

La 21 septembrie 2020 Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Lafarge Ciment (Moldova)” cu privire la soluționarea conflictului colectiv de muncă.

Prin hotărârea din 18 mai 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, a fost respinsă acțiunea depusă de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”.

La 20 mai 2021 Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 18 mai 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” și s-a acordat apelantei termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte cererea de apel motivată. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu va fi lichidate neajunsurile menționate, în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, din motiv că apelanta nu a lichidat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță.

La 16 noiembrie 2021, Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” a declarat recurs împotriva încheierii din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” a indicat că la data de 09 noiembrie 2021 făcând cunoștință cu materialele cauzei a luat cunoștință și cu încheierea instanței de apel din 16 septembrie 2021, prin care a fost restituită cererea de apel și încheierea din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău de a nu curs cererii de apel, fapt consemnat pe coperta dosarului.

A menționat recurenta că până la data de 09 noiembrie 2021 nu a cunoscut de încheierile instanței de apel, nu a recepționat încheierea din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu a fost dat curs cererii de apel, fapt confirmat și prin răspunsul Centrului de Poștă Rezina nr. 114 din 10 noiembrie 2021, care a confirmat că prin intermediul subdiviziunilor sale nu a transmis Organizației sindicale din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” la data de 04 august 2021 scrisoarea Curții de Apel Chișinău cu aviz de recepție DS8001907823AS, transmiterea a fost eliberată la data de 04 august 2021 persoanei responsabile a SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, Natalia Stratulat, deci intimății și nu apelantei.

La 08 decembrie 2021 în adresa SA „Lafarge Ciment (Moldova)” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d.181).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs constată că, din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 16 septembrie 2021 însă la materialele dosarului civil nu se regăsește dovada recepționării încheierii contestate, de către recurenta Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, în lipsa altor probe, instanța de recurs va reține poziția recurentei-apelante precum că, a luat cunoștință cu încheierea instanței de apel la 09 noiembrie 2021, și mai mult decât atât, pe coperta dosarului, există mențiunea recurentei/apelante precum că a făcut cunoștință cu copia încheierii recurate la 16 septembrie 2021 și încheierii din 06 iulie 2021, din care considerent instanța de recurs consideră că recursul depus de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” este în termen.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 18 mai 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, a fost respinsă acțiunea depusă de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”.

La 20 mai 2021, Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” și s-a acordat apelantei termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte cererea de apel motivată. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu va fi lichidate neajunsurile menționate, în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Din motivul neîndeplinirii cerințelor menționate în încheierea din 06 iulie 2021, prin încheierea contestată în prezentul recurs, la 16 septembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 18 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În motivarea acestei soluții, Curtea de Apel Chișinău a indicat că a expedit prin intermediul oficiului poștal apelantei Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” copia încheierii din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin avizul de recepție seria DS 8001907823AS (f.d.161), însă neajunsurile din cererea de apel nu au fost înlăturate în termenul stabilit de instanță.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, urmează a fi casat, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În această ordine de idei, este de menționat faptul că încheierea din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, i-a fost expedită SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, adică intimății, și nu apelantei

Organizației sindicale din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”. Acest fapt a dus la expedierea actului de dispoziție al instanței de apel către un alt destinatar, nefiind recepționat de către Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”, mai mult ca atât că apelanta /reclamantă Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)” și intimata/pârîtă SA „Lafarge Ciment (Moldova)” pe dosar dețin aceeași adresa de corespondență: or. Rezina, str. Viitorului, 1. Respectiv, argumentul ultimei cu privire la nerecepționarea încheierii din 06 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, este considerat de către Colegiu drept unul întemeiat, fiind dovedit prin înscrisurile anexate la materialele cauzei.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care s-a restituit cererea de apel, este unul neîntemeiat și urmează a fi casat, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În circumstanțele constatate, Colegiul ajunge la concluzia, că apelantei i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Organizația sindicală din cadrul SA „Lafarge Ciment (Moldova)”.

Se casează integral încheierea din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația sindicală din cadrul Societății pe Acțiuni „Lafarge Ciment (Moldova)” împotriva Societății pe Acțiuni „Lafarge Ciment (Moldova)” cu privire la soluționarea conflictului colectiv de muncă și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic